

Fremsat den xx. oktober 2018 af børne- og socialministeren (Mai Mercado)

Forslag

til

Lov om ændring af dagtilbudsloven (Bedre fordeling i daginstitutioner)

§ 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 20. juni 2016, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 427 af 3. maj 2017 og § 1 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 20, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »på baggrund af«: », eller privatinstitutionen har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., i løbet af et kalenderår, jf. § 26 a, stk. 3«.

2. I § 23 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Hvis kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien efter stk. 2 og 3 ønsker at anvise børn, som har bopæl uden for udsatte boligområder, plads i en kommunal, selvejende og udliciteret daginstitution eller enhed heri, der er beliggende i udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., skal barnet ligeledes tilbydes en plads i andet dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, som ikke er beliggende i et udsat boligområde. I det første år, hvor et udsat boligområde optræder på listen over udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v., gælder 1. pkt. fra den 1. maj i det følgende kalenderår.«

3. Efter § 26 indsættes:

»§ 26 a. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., over et kalenderår i hver daginstitution efter § 19, stk. 2-4, jf. dog stk. 2, 7, 11, og 12. I daginstitutioner efter 1. pkt., der består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen.

Stk. 2. Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i daginstitutionen, jf. dog

stk. 7, 11 og 12. I selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, som består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal den selvejende eller udliciterede daginstitution sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen.

Stk. 3. Privatinstitutioner skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i privatinstitutionen, jf. dog stk. 9, 11 og 12. Privatinstitutioner, som består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver enhed i privatinstitutionen.

Stk. 4. Selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, jf. § 27, stk. 2, 2. pkt., og § 27, stk. 4, 2. pkt., er ikke omfattet af stk. 2 og 3.

Stk. 5. Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., samt privatinstitutioner skal en gang årligt oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er nyoptaget i institutionen over det seneste kalenderår. I daginstitutioner, som nævnt i 1. pkt., der består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal institutionen oplyse, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er nyoptaget i hver enhed over det seneste kalenderår.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal opsigte aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., hvis den selvejende eller udliciterede daginstitution over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i daginstitutionen eller i en enhed heri, såfremt institutionen består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, jf. dog stk. 7, 11 og 12.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution ikke skal opsiges efter stk. 6, hvis den selvejende eller udliciterede daginstitution kan påvise, at overskridelsen af den fastsatte grænse ikke oversti-

ger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis privatinstitutionen over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i daginstitutionen eller i en enhed heri, såfremt institutionen består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, jf. dog stk. 9, 11 og 12.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at en godkendelse ikke skal tilbagekaldes efter stk. 8, hvis privatinstitutionen kan påvise, at overskridelsen af den fastsatte grænse ikke overstiger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Stk. 10. Ved opgørelse af nyoptag efter stk. 1-9, skal alene indgå børnenes folkeregisteradresse på optagelsestidspunktet i det pågældende kalenderår. Kommunalbestyrelsen kan dog uanset 1. pkt. beslutte, at børn, der udmeldes af institutionen i samme kalenderår, som de nyoptages, ikke skal indgå i opgørelsen af årligt nyoptag, jf. stk. 1. Kommunalbestyrelsens eventuelle beslutning efter 2. pkt. omfatter alle daginstitutioner i kommunen.

Stk. 11. Børne- og socialministeren fastsætter regler om maksimal procentsats for årligt nyoptag, når andelen af børn i alderen mellem 26 uger og indtil skolestart med bopæl i udsatte boligområder, overstiger 20 pct. af den samlede gruppe af børn i kommunen i samme aldersgruppe.

Stk. 12. Børne- og socialministeren fastsætter regler om en dispensationsadgang. Kommunalbestyrelser skal efter disse regler kunne ansøge Børne- og Socialministeriet om, at daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner kan fravige § 23, stk. 4, og § 26 a stk. 1-10, såfremt der foreligger helt særlige forhold. Kommunalbestyrelser skal ved ansøgning kunne sandsynliggøre, at der i den pågældende daginstitution eller enhed i daginstitution efter 5 år maksimalt vil være optaget 30 pct. børn fra udsatte boligområder.«

4. I § 27, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt. som nyt pkt.:

»Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., kan kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen, eller på baggrund af barnets folkeregisteradresse i et udsat boligområde, hvis institutionen vurderer, at der er risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i § 26 a, stk. 2«.

5. I § 27, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »institutionen«: »», eller på baggrund af barnets folkeregisteradresse i et udsat boligområde, hvis privatinstitutionen vurderer, at der er en risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i § 26 a, stk. 3«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker et sammenhængende Danmark. Et Danmark som bygger på demokratiske værdier som frihed, retssikkerhed, ligeværd, frisind, tolerance og ligestilling. Et Danmark hvor alle deltager aktivt. En utilstrækkelig integration har givet grobund for parallelsamfund. Her er danske værdier og normer ikke de primære, og en stor del af borgerne deltager ikke aktivt i det danske samfund og på arbejdsmarkedet.

Regeringen ønsker at forebygge og nedbryde parallelsamfund. Regeringen fremlagde den 1. marts 2018 udspillet *Ét Danmark uden parallelsamfund – Ingen ghettoer i 2030*. Udspillet indeholder blandt andet en række initiativer, der er målrettet de områder i Danmark, hvor parallelsamfund er mest udbredt, og hvor den hidtidige indsats har været utilstrækkelig.

Den 28. maj 2018 indgik regeringen, Socialdemokratiet og Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti aftale om bedre fordeling i daginstitutioner.

Lovforslagets udmøntning af denne aftale har til formål at sikre, at flere børn fra udsatte boligområder optages i daginstitutioner, hvor de møder andre børn og rollemødder, end dem, de til daglig omgås i familien eller nabolaget i det udsatte boligområde. Lovforslaget skal således bidrage til at sikre, at børn bosat i udsatte boligområder i højere grad udvikler deres sprog og generelle læringsparathed samt stifter bekendtskab med danske traditioner, normer og værdier.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Bedre fordeling i daginstitutioner

2.1.1. Gældende ret

Ifølge dagtilbudslovens § 27, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre de fastsatte retningslinjer for optagelse og opskrivning i dagtilbud, herunder hvilken rækkefølge der er for optagelse. Den enkelte kommunalbestyrelse skal fastsætte retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud ud fra lokale forhold og træffer afgørelse om anvisning af en plads i et konkret dagtilbud ud fra forældrenes ønsker, familiens tidsmæssige behov, kapacitetshensyn m.v.

Retningslinjerne fastsættes ud fra lokale forhold og kan inden for rammerne af pasningsgarantien tage hensyn til eksempelvis:

- Forældre tilknyttet arbejdsmarkedet, ledige forældre, der får arbejde, og forældre, som er under uddannelse,
- At kontanthjælpsmodtagere, forsikrede ledige, revalidender m.fl., der ikke umiddelbart kan komme i ordinært job, kan få tilbud om aktivering m.v. og dermed støtte i en indslusning på arbejdsmarkedet,
- Børn henvist fra anden myndighed, speciallæge eller fra andre afdelinger/dagtilbud i kommunen
- At søskende kan komme i samme dagtilbud,
- Børn der på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller astma/allergi har behov for en plads i et specielt indrettet dagtilbud,
- Sammensætningen af børnegrupperne af hensyn til alder, køn og etnicitet og
- Dagtilbuddets geografiske placering i forhold til familiens bopæl, arbejdsplads m.v.

Rammerne for optagelse i dagtilbud skal være baseret på, at dagtilbud er for alle børn. Kommunalbestyrelsen skal derfor ved fastsættelse af retningslinjer sikre, at disse er i overensstemmelse med forvaltningsretlige grundsætninger, herunder lighedsprincippet. Kommunen skal administrere optagelsen efter lovlige kriterier.

Det følger af dagtilbudslovens § 23, stk. 2, at kommunerne skal sikre forældre pasningsgaranti, og at forældrene kan ønske konkrete pladser. Forældre har dog ikke ret til en bestemt plads efter pasningsgarantien.

Med lov nr. 554 af 29. maj 2018 om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.), der følger op på dagtilbudsaftalen fra juni 2017, styrkes forældres ret til at ønske og stå på venteliste til konkrete daginstitutioner og dagplejere. Forældrenes styrkede mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og komme på venteliste til optagelse i konkrete daginstitutioner og dagplejere skal fortsat ses i sammenhæng med kommunens øvrige retningslinjer for optagelse. Forældrenes ret til at stå på venteliste træder i kraft 1. januar 2019.

2.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Forskning peger på, at en god sprogudvikling i dagtilbudsalderen har væsentlig betydning for barnets muligheder for at lære at læse i skolen. Der er endvidere forskning, som peger på, at en tidlig indsats i forhold til at styrke børns kognitive, sociale og emotionelle kompetencer er den mest omkostningseffektive indsats sammenlignet med senere indsatser i skolen eller jobtræning m.v. Det gælder særligt i de helt tidlige år.

Herudover peger en undersøgelse på, at ca. halvdelen af de tosprogede børn ikke har tilstrækkelige dansk-kundskaber, når de starter i børnehaveklassen.

Børn bosiddende i udsatte boligområder har en større risiko for ikke at udvikle alderssvarende dansksproglige kompetencer end børn, som er bosiddende uden for disse områder. Dette begrundes bl.a. med, at børn bosiddende i udsatte boligområder får lavere karakterer i dansk ved 9. og 10. klasses afgangsprøve end børn fra resten af landet. Det gælder både i forhold til børn med ikke-vestlig oprindelse og øvrige børn.

Herudover vurderes det, at børn i udsatte boligområder har en større risiko for at vokse op i et parallelsamfund med marginal tilknytning til det danske samfund og med begrænset adgang til miljøer, hvor der lægges vægt på de normer og værdier, der kendetegner det danske samfund. De objektive kriterier, som ghettolisten dannes på baggrund af, viser endvidere, at der i udsatte boligområder er en relativt høj andel af voksne, herunder forældre, som er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller under uddannelse, har en grunduddannelse som højeste uddannelse, har lav indkomst, i højere grad begår kriminalitet, m.v.

På denne baggrund vurderes det, at børn i udsatte boligområder, ud over det faglige efterslæb, i højere grad end børn uden for disse områder har brug for rollemøder uden for deres familie og øvrige omgangskreds, der færdes i området.

Den sociale og sproglige sammensætning i de fællesskaber, børn indgår i, betyder også noget. Således viser en undersøgelse, at der er en sammenhæng mellem børns gennemsnitlige score i dansk i 2. klasse og den sociale sammensætning i den daginstitution, hvor børnene har gået. En række danske og internationale undersøgelser på folkeskoleområdet viser, at elever på skoler med mange tosprogede elever klarer sig dårligere end elever på andre skoler – også når der tages højde for elevernes socioøkonomiske baggrund. Det gælder både børn af dansk herkomst og børn af anden etnisk oprindelse.

Det er ministeriets vurdering, at bedre fordeling i daginstitutioner kan medvirke til at styrke børnenes dansksproglige udvikling og generelle læringsparathed på kort og lang sigt.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre dagtilbudsloven, så der fremover maksimalt må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder set over et kalenderår i hver daginstitution eller hver enhed i daginstitutionen, når daginstitutionen består af flere enheder. Ændringen foreslås at skulle gælde for kommunale daginstitutioner, selvejende og

udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner.

Forslaget vil desuden indebære, at kommunalbestyrelsen, hvis den som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ønsker at anvise børn med bopæl uden for et udsat boligområde plads i en daginstitution beliggende i et udsat boligområde, samtidig vil skulle tilbyde barnet plads i et andet dagtilbud beliggende uden for et udsat boligområde. Forældrene vil i disse tilfælde frit skulle kunne vælge mellem de to pladser, der tilbydes.

Det foreslås, at selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner, hvor det fremgår af vedtægterne, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, ikke vil skulle være omfattet af kravet om maksimalt nyoptag på 30 pct. på et kalenderår fra udsatte boligområder.

Det foreslås, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner en gang årligt skal oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor stor andel børn fra udsatte boligområder der er optaget i institutionen over det seneste kalenderår. I institutioner som består af flere enheder, foreslås det, at andelen oplyses for hver enhed i daginstitutionen. Dermed kan kommunalbestyrelsen få et samlet billede af nyoptaget af børn fra udsatte boligområder i kommunen.

Det foreslås, at opgørelsen af nyoptag omfatter børnenes folkeregisteradresser på optagelsestidspunktet i det pågældende kalenderår. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at børn der udmeldes af institutionen i samme kalenderår, som de nyoptages, ikke skal indgå i opgørelsen. Beslutningen vil skulle gælde for alle daginstitutioner i kommunen.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal opsigte aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution med optagelseskompetence, hvis institutionen eller en enhed heri, når institutionen består af flere enheder, over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder. Det foreslås desuden, at kommunalbestyrelsen skal tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis institutionen eller en enhed heri, når institutionen består af flere enheder, over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan beslutte, at aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution ikke skal opsiges, og at en godkendelse af en privatinstitution ikke skal tilbagekaldes, hvis institutionen kan påvise, at overskridelsen af grænsen på 30 pct. børn fra et udsat boligområde ikke overstiger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Det foreslås, at børne- og socialministeren fastsætter regler om den maksimale procentsats for årligt nyoptag, for kommuner hvor andelen af børn, i alderen mellem 26 uger og indtil skolestart, med bopæl i udsatte boligområder udgør mere end 20 pct. af den samlede gruppe af børn i kommunen i samme aldersgruppe. Disse kommuner får dermed mulighed for at anvise børn fra udsatte boligområder efter en højere procentsats.

Det foreslås derudover, at børne- og socialministeren fastsætter regler om en dispensationsadgang, hvorefter kommunalbestyrelser kan ansøge Børne- og Socialministeriet om, at daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner kan fravige fra § 23, stk. 4 og § 26 a stk. 1-10, såfremt der foreligger helt særlige forhold. Det foreslås, at kommunalbestyrelser i forbindelse med ansøgningen skal kunne sandsynliggøre, at der efter senest 5 år maksimalt vil være optaget 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den daginstitution eller enhed i daginstitution, som der søges dispensation for.

3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at medføre kommunale merudgifter på 12,0 mio. kr. i 2020, og på 7,8 mio. kr. årligt i 2021 og følgende år. Heraf vedrører 4,1 mio. kr. i 2020 tilretning af eventuelle it-systemer, kommuner anvender i forbindelse med anvisning af plads i daginstitutioner mv., mens de øvrige udgifter vedrører administrativt merarbejde.

Eventuelle merudgifter til kapacitetstilpasning som følge af daginstitutioner beliggende i udsatte boligområder håndteres via en kommunal ansøgningspulje, hvoraf der kan ydes lån til anlægsudgifter, samt ydes tilskud til dække udgifter til bl.a. dobbelt husleje, samt skærpe institutionernes profil ved f.eks. sociale normeringer mv. Omstillingspuljen udgør 102,0 mio. kr. årligt i 2019 og 2020, i alt 204,0 mio. kr.

Forslaget berører ikke regioner og har ingen økonomiske konsekvenser for regioner.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

4. Offentlige implementeringskonsekvenser

Lovforslaget vurderes at have administrative konsekvenser for kommunerne, da kommunalbestyrelsen skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i hver daginstitution. Dette vurderes at medføre omstillingskonsekvenser, idet kommunerne skal ændre deres anvisningspraksis og eventuelle it-systemer, samt driftskonsekvenser, da kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om optagel-

se i et dagtilbud, jf. dagtilbudslovens §§ 26 og 26 a, på baggrund af den til enhver tid gældende liste over udsatte boligområder, som offentliggøres årligt 1. december af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v. Reglerne skal ses i sammenhæng med de øvrige initiativer, som er aftalt på andre ministerområder, hvor det overordnede mål er at mindske antallet af udsatte boligområder og ghettoområder over en kortere årrække.

Lovforslaget bygger på de definitioner for udsatte boligområder, som anvendes i lov om almene boliger m.v. Denne ensartede begrebsanvendelse understøtter sammenhængen på tværs i den offentlige sektor.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Der er afsat midler til tilretning af eventuelle it-systemer, kommuner anvender i forbindelse med anvisning af plads i daginstitutioner mv., ligesom der er tid til at tilrette eventuelle it-systemer i og med, at lovforslaget foreslås at træde i kraft 1. januar 2020.

Forslaget har ikke implementeringskonsekvenser for staten og regionerne.

Det bemærkes, at der i 2019 og 2020 er afsat 101,0 mio. kr. årligt, i alt 202,0 mio. kr. i en omstillingspulje. Puljen kan søges af kommuner med behov for kapacitetstilpasning vedrørende daginstitutioner beliggende i udsatte boligområder.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget indføres det, at der maksimalt må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver daginstitution eller enhed i daginstitution. Reglerne har indvirkning på privatinstitutioners optagelse af børn og kan dermed have afledte økonomiske og administrative konsekvenser for privatinstitutionen.

Med lovforslaget indføres det, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner en gang årligt skal oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor stor andel børn fra udsatte boligområder der er optaget i institutionen over det seneste kalenderår. Reglerne har dermed administrative konsekvenser for selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetencer samt privatinstitutioner.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden x. xx til x. x 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Danske Handicaporganisationer (DH), Det Centrale Handicapråd, FOA – Fag og Arbejde, fobu, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsschefer i Danmark, FTF, KL, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Landssammenslutningen af Foreninger for Selvstændige Børnepassere, Selveje Danmark og Socialpædagogernes Landsforbund.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget skønnes at medføre merudgifter til regulering af kommunernes bloktilskud på 12,0 mio. kr. i 2020, og på 7,8 mio.kr. årligt i 2021 og følgende år. Der afsættes en pulje på 101,0 mio. kr. årligt i 2019 og 2020, i alt 202,0 mio. kr., der kan søges af kommuner med behov for kapacitetstilpasning af daginstitutioner beliggende i udsatte boligområder.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at have administrative omstillings- og driftskonsekvenser for kommunerne, idet kommunerne skal ændre deres anvisningspraksis og eventuelle it-systemer, og da listen over udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 4 i lov om almene boliger m.v., offentliggøres årligt 1. december.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Reglerne har indvirkning på privatinstitutioners optagelse af børn og dermed afledte økonomiske konsekvenser.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner skal én gang årligt oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor stor andel børn fra udsatte boligområder der er optaget i

		institutionen over det seneste kalenderår.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering] / [Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af dagtilbudslovens § 20, stk. 1, at det er kommunalbestyrelsen i institutionskommunen, der skal godkende en privatinstitution. Institutionskommunen godkender privatinstitutionen, hvis privatinstitutionen opfylder lovgivningens krav til daginstitutioner og de godkendelseskriterier, som kommunalbestyrelsen har fastsat med udgangspunkt i de generelle krav til kommunens egne institutioner.

Det fremgår videre af dagtilbudslovens § 20, stk. 3, at kommunalbestyrelsen vil kunne trække en godkendelse tilbage, hvis institutionen ikke længere lever op til lovgivningen eller til de kriterier, som den er blevet godkendt på baggrund af. Det er en del af kommunalbestyrelsens pligt at føre løbende tilsyn med, at de krav, som institutionen blev godkendt efter, overholdes.

Det foreslås, at det tilføjes i § 20, stk. 3, at kommunalbestyrelsen vil kunne tilbagekalde en godkendelse af en privatinstitution, hvis privatinstitutionen eller en enhed heri, når institutionen består af flere enheder, har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder i løbet af et kalenderår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 26 a, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, hvoraf det fremgår, at bl.a. privatinstitutioner én gang årligt vil skulle oplyse kommunalbestyrelsen om, hvor stor andel børn de har nyoptaget over et kalenderår fra et udsat boligområde i institutionen eller i hver enhed, hvis institutionen består af flere enheder.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.3.

Til nr. 2

Det følger af dagtilbudslovens § 4, at kommunalbestyrelsen vil skulle sørge for det nødvendige antal pladser i dagtilbud. Efter dagtilbudslovens § 23, stk. 2, vil kommunalbestyrelsen endvidere skulle tilbyde forældre pasningsgaranti i et dagtilbud. Forpligtelsen vil kunne opfyldes ved en kommunal, selvejende eller udliciteret daginstitution eller i en kommunal eller privat dagpleje efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, og § 21, stk. 2 og 3. Herudover følger det af dagtilbudslovens § 27, stk. 1, 2. pkt., at forældre i forbindelse med optagelse i dagtilbud skal have mulighed for at tilkendegive ønsker om optagelse i konkrete dagtilbud.

Det foreslåede § 23, stk. 4, er ny.

Det foreslås med § 23, stk. 4, 1. pkt., at såfremt kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien, jf. dagtilbudslovens § 23, stk. 2 og 3, vil kunne anvise børn, som har bopæl uden for udsatte boligområder, plads i enten en kommunal, selvejende og udliciteret daginstitution eller enhed heri, der er beliggende i udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., vil barnet ligeledes skulle tilbydes en plads i andet dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, som ikke er beliggende i et udsat boligområde.

Ved boligområde forstås fysisk sammenhængende matrikelnumre, som i 2010 var ejet af almene boligafdelinger og havde sammenlagt mindst 1.000 beboere. Transport-, bygnings- og boligministeren kan godkende, at andre matrikelnumre, som er fysisk sammenhængende med boligområdet, indgår i boligområdet, jf. § 61 a, stk. 3, i lov om almene boliger m.v.

Daginstitutioner beliggende i tilknytning til et udsat boligområde, og som er omfattet af § 23, stk. 4, defineres som daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, der er beliggende på matrikelnumre, som udgør et

udsat boligområde, jf. § 61 a, stk. 1, smh. med stk. 3, i lov om almene boliger m.v.

Om et barn har bopæl i et udsat boligområde vil således afhænge af, om barnet bor i et boligområde, der optræder på listen over udsatte boligområder, som offentliggøres i december hvert år af Transport-, Bygnings- og Boligministeren, jf. § 61 a, stk. 4 i lov om almene boliger m.v., som foreslået i forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil skulle anviser børn, som har bopæl uden for et udsat boligområde to pladser i dagtilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, såfremt den ene plads, der tilbydes, er i en daginstitution eller enhed i en daginstitution, som er beliggende i tilknytning til et udsat boligområde.

Forslaget har som konsekvens, at de enkelte forældre selv vil kunne beslutte, hvilken af de to pladser, de ønsker at tage imod.

Det foreslås i § 23, stk. 4, 2. pkt., at det første år, hvor et udsat boligområde fremgår af listen over udsatte boligområder, som offentliggøres hvert år af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v., vil reglerne i § 23, stk. 4, 1. pkt., skulle gælde fra den 1. maj det følgende kalenderår.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen og daginstitutionen vil få tid til at forberede sig på de nye anvisningsregler. Det betyder, at hvis et boligområde kommer på listen over udsatte boligområder, når denne offentliggøres af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet d. 1. december, så vil kommunalbestyrelsen fra d. 30. april i det følgende kalenderår skulle anviser børn, som er bosiddende uden for et udsat boligområde, to pladser, hvis den ene plads der tilbydes er beliggende i tilknytning til et udsat boligområde. I disse tilfælde skal kommunalbestyrelsen samtidig tilbyde plads i et dagtilbud, som ikke er beliggende i et udsat boligområde. Hvis et boligområde har fremgået, men ikke længere fremgår af listen over udsatte boligområder, når denne offentliggøres d. 1. december, vil området være omfattet af reglerne frem til d. 31. december samme år.

Den enkelte kommunalbestyrelse vil ligeledes kunne vælge at tilbyde forældre to pladser som led i opfyldelsen af pasningsgarantien i andre situationer. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en kommunal daginstitution eller en enhed i en daginstitution er beliggende på en matrikel, som f.eks. ligger tæt på et udsat boligområde, men ikke er omfattet af definitionen, jf. § 61, a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., fordi den specifikke ma-

trikel, som institutionen eller enheden er placeret på, er uden for det udsatte boligområde.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.3.

Til nr. 3

Efter dagtilbudslovens § 26, stk. 1, har kommunalbestyrelsen ansvaret for og kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse i dagtilbud efter lovens § 19, stk. 2 og 3, og § 21, stk. 2 og 3. Ifølge § 26, stk. 2 kan kommunalbestyrelsen beslutte helt eller delvist at delegerer beføjelsen til at træffe afgørelse om optagelse af børn til selvejende daginstitutioner, jf. § 19, stk. 3, og private dagplejere, jf. § 21, stk. 3. I tilfælde, hvor kompetencen er delegeret til selvejende daginstitutioner, er kommunalbestyrelsen dog stadig forpligtet til at sikre, at der er et samlet overblik over udbuddet og efterspørgslen i kommunen.

Det følger af dagtilbudslovens § 26, stk. 3, at en privatinstitution skal træffe afgørelse om optagelse i privatinstitutionen, og at kommunalbestyrelsen ikke kan anviser plads i en privatinstitution, da det er forældrene alene, der vælger optagelse i en privatinstitution.

Den foreslåede § 26 a er ny.

Det foreslås i § 26 a, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen vil skulle sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i hver daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, jf. dog de foreslåede stk. 2, 7, 11 og 12.

Det foreslås i § 26 a, stk. 1, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen vil skulle sikre, at der i daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, som består af flere enheder, maksimalt optages 30 pct. børn fra et udsat boligområde i hver enhed i daginstitutionen.

Forslaget indebærer en bedre fordeling af børn fra udsatte boligområder via et loft ved nyoptag. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen fra den 1. januar til den 31. december samme år som følge af forslaget vil skulle sikre, at der i alle de daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, som kommunalbestyrelsen anviser plads i, højst nyoptages 30 pct. børn med bopæl i et udsat boligområde. Da nyoptaget skal opgøres over et kalenderår vil kommunalbestyrelsen have fleksibilitet til f.eks. at optage en relativt høj andel af børn fra udsatte boligområder i den første del af året, hvis de i den resterende del af året kan få den samlede andel af nyoptagne børn fra udsatte boligområder ned under 30 pct.

Som følge af loftet over nyoptag, vil der efter en år-række samlet set højst være optaget maksimalt 30 pct. børn fra udsatte boligområder.

Da reglerne alene gælder for nyoptag, vil børn, der allerede er optaget i en daginstitution, ikke være omfattet af reglerne.

Det følger af forslaget, at det første år, hvor et alment boligområde fremgår af listen over udsatte boligområder, jf. lov om almene boliger m.v., § 61 a, stk. 4, vil reglerne om loft for nyoptag gælde fra den 1. januar i det følgende kalenderår.

Det foreslås i § 26 a, stk. 2, 1. pkt., at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence efter dagtilbudslovens § 26, stk. 2, 1. pkt., vil skulle sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i de pågældende daginstitutioner, jf. dog de foreslåede stk. 7, 11 og 12.

Det foreslås videre i § 26 a, stk. 2, 2. pkt., at i selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, som består af flere enheder, vil institutionen skulle sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den enkelte enhed.

Forslaget indebærer, at den private leverandør vil skulle sikre, at der fra den 1. januar til den 31. december samme år, som følge af forslaget højst nyoptages 30 pct. børn med bopæl i et udsat boligområde i den enkelte selvejende eller udliciterede daginstitution eller i alle enheder i den pågældende daginstitution. Da nyoptaget skal opgøres over et kalenderår vil den selvejende eller udliciterede daginstitution have fleksibilitet til f.eks. at optage en relativt høj andel af børn fra udsatte boligområder i den første del af året, hvis de i den resterende del af året kan få den samlede andel af nyoptagne børn fra udsatte boligområder ned under 30 pct. i institutionen eller enhed i institutionen.

Forslaget skal ses i lyset af, at de pågældende selvejende eller udliciterede daginstitutioner selv anviser pladser i institutionen. Kommunalbestyrelsen har således ikke mulighed for at sikre, at der i institutioner eller enhederne heri ikke nyoptages mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder om året.

Forslaget indebærer, at den private leverandør vil være ansvarlig for at administrere det foreslåede § 26 a, stk. 2, på baggrund af den aktuelle liste over udsatte boligområder, som offentliggøres årligt i december af Transport-, Bygnings- og Boligministeren, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v.

Det foreslås i § 26 a, stk. 3, 1. pkt., at privatinstitutioner skal sikre, at der på et kalenderår maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i privatinstitutionen, jf. dog de foreslåede stk. 9, 11 og 12.

Det foreslås videre i § 26 a, stk. 3, 2. pkt., at i privatinstitutioner, der består af flere enheder, vil privatinstitutionen skulle sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct.

børn fra udsatte boligområder i den enkelte enhed i privatinstitutionen.

Forslaget indebærer, at den private leverandør vil skulle sikre, at der fra den 1. januar til den 31. december samme år, som følge af forslaget højst nyoptages 30 pct. børn med bopæl i et udsat boligområde i den enkelte privatinstitution eller i alle enheder i den pågældende institution. Da nyoptaget skal opgøres over et kalenderår vil privatinstitutionen have fleksibilitet til f.eks. at optage en relativt høj andel af børn fra udsatte boligområder i den første del af året, hvis den i den resterende del af året kan få den samlede andel af nyoptagne børn fra udsatte boligområder ned under 30 pct. i institutionen eller enhed i institutionen.

Forslaget skal ses i lyset af, at privatinstitutioner selv træffer afgørelse om optagelse i institutionen. Kommunalbestyrelsen har således ikke mulighed for at sikre, at der i privatinstitutioner eller enheder heri ikke nyoptages mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder om året.

Forslaget indebærer, at private leverandører, som står bag privatinstitutionen, vil være ansvarlige for at administrere det foreslåede § 26 a, stk. 3, på baggrund af den aktuelle liste over udsatte boligområder, som offentliggøres årligt i december af Transport-, Bygnings- og Boligministeren, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v.

Det foreslås i § 26 a, stk. 4, at selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, jf. dagtilbudslovens § 27, stk. 2, 2. pkt., og § 27, stk. 4, 2. pkt., ikke vil være omfattet af reglerne om, at der maksimalt må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i daginstitutionen eller enheden i daginstitutionen. De pågældende institutioner benævnes virksomhedsinstitutioner.

Forslaget indebærer, at virksomhedsinstitutioner fortsat kan optage de pågældende medarbejders børn, uanset hvor barnet og familien har bopæl.

Det foreslås i § 26 a, stk. 5, 1. pkt., at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, som er omfattet af reglerne i de foreslåede stk. 2 og 3, én gang årligt vil skulle oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor mange børn fra udsatte boligområder, der er optaget i institutionen, i løbet af det seneste kalenderår, og hvor stor andel af nyoptaget, de udgør.

Det foreslås videre i § 26 a, stk. 5, 2. pkt., at i selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, som består af flere enheder, vil institutionen skulle oplyse, hvor stor en

andel børn fra udsatte boligområder, der er nyoptaget i hver enhed i institutionen over det seneste kalenderår.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen vil få mulighed for at følge med i, om institutionerne i kommunen efterlever de foreslåede regler om, at der maksimalt må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution eller enhed heri, jf. de foreslåede stk. 2 og 3.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede stk. 6 og 8, hvorefter kommunalbestyrelsen skal opsiges driftsaftalen med selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt tilbagekalde godkendelsen af privatinstitutioner, hvis institutionerne over et kalenderår nyoptager mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den enkelte institution eller enhed i institutionen.

Det foreslås i § 26 a, stk. 6, at kommunalbestyrelsen vil skulle opsiges aftalen med selvejende eller udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, hvis den selvejende eller udliciterede daginstitution over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i institutionen eller en enhed heri, jf. dog undtagelserne i de foreslåede stk. 7, 11 og 12.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen vil skulle opsiges aftalen, som er indgået mellem den private leverandør og kommunalbestyrelsen efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3 eller 4, hvis institutionen ikke har levet op til kravet om, at der fra d. 1. januar til den 31. december samme år højst må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den enkelte selvejende eller udliciterede daginstitution eller enhed heri.

Hvis en selvejende eller udliciteret daginstitution herefter fortsat ønsker at drive daginstitution vil det kræve en ny driftsaftale med kommunalbestyrelsen efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3 eller 4, hvis institutionen vil skulle genetableres og drives som selvejende eller udliciteret daginstitution, eller en godkendelse efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, hvis institutionen vil skulle genetableres og drives som privatinstitution.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det foreslåede stk. 5, hvorefter institutionen en gang årligt skal oplyse kommunen om, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er optaget i institutionen over det seneste kalenderår. Kommunalbestyrelsen vil bl.a. skulle basere sin beslutning om opsigelse af driftsaftalen på baggrund af, hvad den selvejende eller udliciterede daginstitution har oplyst kommunen.

Det foreslås i § 26 a, stk. 7, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde skal kunne beslutte, at aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution ikke skal opsiges efter det foreslåede stk. 6, hvis institutionen

kan påvise, at overskridelsen ikke overstiger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde skal kunne beslutte, at driftsaftalen ikke skal opsiges, selvom der over et kalenderår er nyoptaget mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder i institutionen eller en enhed heri.

Det vil være op til den enkelte kommunalbestyrelse at vurdere, om institutionen kan påvise, at der har været tale om uforudsete forhold. Der vil eksempelvis kunne være udefrakommende forhold, der påvirker institutionens kapacitet, der gør, at institutionen ikke kan efterleve sin plan om nyoptag over et kalenderår, grundet force majeure som f.eks. brand, skimmelsvamp eller lignende. Derudover kan der f.eks. være tale om forhold, der begrænser adgangen til institutionen markant for børn uden for det udsatte boligområde, f.eks. anlæggelse af ny motorvej, byggeri m.v.

Det foreslås i § 26 a, stk. 8, at kommunalbestyrelsen skal tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis privatinstitutionen over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i institutionen eller en enhed heri, jf. dog undtagelserne i de foreslåede stk. 9, 11 og 12.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, som institutionen har fået efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, hvis privatinstitutionen ikke har levet op til kravet om, at der fra d. 1. januar til den 31. december samme år højst må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den enkelte institution eller enhed heri.

Hvis den private leverandør herefter fortsat ønsker at drive daginstitution vil det kræve en driftsaftale med kommunalbestyrelsen efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3 eller 4, hvis institutionen vil skulle genetableres og drives som selvejende eller udliciteret daginstitution, eller en godkendelse efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, hvis institutionen vil skulle genetableres og på ny drives som privatinstitution.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det foreslåede stk. 5, hvorefter institutionen en gang årligt skal oplyse kommunen om, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er optaget i institutionen over det seneste kalenderår. Kommunalbestyrelsen vil bl.a. skulle basere sin beslutning om tilbagekaldelse af godkendelsen på baggrund af, hvad privatinstitutionen har oplyst til kommunen.

Det foreslås i § 26 a, stk. 9, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan beslutte, at en godkendelse af en privatinstitution ikke skal tilbagekaldes efter det foreslåede stk. 8, hvis privatinstitutionen kan påvise, at overskridelsen af den fastsatte grænse ikke overstiger 5

procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde skal kunne beslutte, at godkendelsen af en privatinstitution ikke vil skulle tilbagekaldes, selvom der over et kalenderår er nyoptaget mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder i privatinstitutionen eller en enhed heri.

Det vil være op til den enkelte kommunalbestyrelse at vurdere, om privatinstitutionen kan påvise, at der har været tale om uforudsete forhold. Det vil eksempelvis kunne være udefrakommende forhold, der påvirker institutionens kapacitet, der gør, at institutionen ikke kan efterleve sin plan om nyoptag over et kalenderår, grundet force majeure som f.eks. brand, skimmelsvamp eller lignende. Derudover kan der f.eks. være tale om forhold, der begrænser adgangen til institutionen markant for børn uden for det udsatte boligområde, f.eks. anlæggelse af ny motorvej, byggeri m.v.

Det foreslås i § 26 a, stk. 10, 1. pkt., at der, ved opgørelse af nyoptag efter de foreslåede stk. 1-9, vil skulle indgå børnenes folkeregisteradresse på optagelsestidspunktet i det pågældende kalenderår.

Det foreslås videre i § 26 a, stk. 10, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte, at børn, der udmeldes af institutionen i samme kalenderår, som de nyoptages, ikke vil skulle indgå i opgørelsen af årligt nyoptag.

Endelig foreslås det med § 26 a, stk. 10, 3. pkt., at såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at undtage børn fra opgørelsen, som udmeldes fra en institution i samme kalenderår, som de optages, vil beslutningen omfatte alle daginstitutioner i kommunen, jf. dog det foreslåede stk. 11.

Forslaget indebærer, at såfremt kommunalbestyrelsen beslutter, at børn, som udmeldes af en daginstitution samme år, som de nyoptages, og herefter optages i en anden daginstitution i kommunen i det samme år, vil barnet ikke skulle indgå i opgørelsen over nyoptag i den pågældende institution. Dermed vil barnet ikke kunne indgå i opgørelsen over nyoptag i flere daginstitutioner i samme kalenderår. Forslaget indebærer samtidig, at kommuner eller institutioner, som oplever stor udskiftning af børnegruppen inden for det samme kalenderår, vil få mulighed for at tage højde for dette i forbindelse med nyoptaget.

Det foreslås i § 26 a, stk. 11, at børne- og socialministeren vil kunne fastsætte regler for den maksimale procentsats for årligt nyoptag fra udsatte boligområder for kommuner, hvor andelen af børn i alderen mellem 26 uger og skolestart med bopæl i et udsat boligområde udgør mere end 20 pct. af alle 0-5-årige børn af den

samlede gruppe af børn i samme aldersgruppe i kommunen. Reglerne fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

Forslaget indebærer, at alle kommuner, herunder kommuner med en meget høj andel af børn fra udsatte boligområder, vil få mulighed for at leve op til reglerne om loft over nyoptag af børn fra udsatte boligområder. Kommuner, hvor andelen af børn i alderen 26 uger til skolestart bosat i udsatte boligområder udgør 20 pct. eller mere af den samlede gruppe børn i aldersgruppen, vil kunne anvise børn plads i daginstitutioner efter en højere maksimumsgrænse end øvrige kommuner.

Såfremt kommunen vurderer, at der er behov for andre grænser, end dem der fastsættes på bekendtgørelsesniveau vil kommunen kunne søge om at fravige reglerne efter forsøgsbestemmelsen i dagtilbudslovens § 100, stk. 2.

Et eventuelt højere loft i en kommune med en meget høj andel af børn fra udsatte boligområder vil i givet fald skulle gælde for alle daginstitutioner, som er beliggende i kommunen. Dette vil både omfatte kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner.

Det foreslås i § 26 a, stk. 12, 1. pkt., at der indsættes en bemyndigelse, der giver børne- og socialministeren mulighed for at kunne udstede nærmere regler om en dispensationsadgang fra reglerne efter de foreslåede § 23, stk. 4, og § 26 a, stk. 1-10. Kommunalbestyrelsen vil efter disse regler kunne ansøge Børne- og Socialministeriet om, at daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner kan undtages fra reglerne. Der vil således kunne være tale om enkelte institutioner, eller enheder i institutioner, som kommunalbestyrelsen har fokus på. Der vil f.eks. kunne være tale om, at kommunalbestyrelsen allerede har truffet beslutning om tiltag, som forventes at betyde, at institutionen vil kunne leve op til, at der maksimalt er optaget 30 pct. børn fra et udsat boligområde senest efter 5 år.

Det foreslås videre i § 26 a, stk. 12, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen i ansøgningen om dispensation skal sandsynliggøre, at der i den pågældende daginstitution eller enhed i daginstitution senest efter 5 år maksimalt vil være optaget 30 pct. børn fra udsatte boligområder. Kommunalbestyrelsen vil være forpligtet til at tage højde for selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioners forhold i overvejelserne om, hvorvidt der skal ansøges om dispensation og evt. inddrage de pågældende institutioner i forbindelse med en eventuel dispensationsansøgning.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen vil kunne søge om dispensation fra reglerne om maksimalt at nyoptage 30 pct. børn fra et udsat boligområde i løbet af et kalenderår for enkelte eller flere daginstitutioner i

kommunen. Kommunalbestyrelsen vil i ansøgningen skulle sandsynliggøre, at den pågældende institution vil have optaget maksimalt 30 pct. børn fra et udsat boligområde efter 5 år.

Forslaget indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen vil skulle tage højde for selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner i overvejelserne om, hvorvidt der skal ansøges om dispensation fra de foreslåede § 23, stk. 4 og § 26 a, stk. 1-10.

Forslaget indebærer, at reglerne om dispensationsmulighederne fastsættes på bekendtgørelsesniveau, hvor det blandt andet fastsættes, hvilke krav kommunen vil skulle leve op til for at få dispensation fra reglerne m.v.

Kommunalbestyrelsen vil desuden have mulighed for at søge børne- og socialministeren om at fravige reglerne efter § 23, stk. 4, samt § 26 a, stk. 1-9, efter forsøgsbestemmelsen i dagtilbudslovens § 100.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.3.

Til nr. 4

Det følger af dagtilbudslovens § 27, stk. 2., at selvejende og udliciterede daginstitutioner og privat dagpleje med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i tilbuddet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. punktum i § 27, stk. 2, hvor det vil fremgå, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence kun kan afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen, eller på baggrund af barnets folkeregisteradresse, hvis institutionen vurderer, at der er risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i den foreslåede § 26 a, stk. 2.

Med forslaget sker dels en kodificering i lovteksten af, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, med undtagelse af virksomhedsinstitutioner, efter gældende regler alene kan afvise at optage børn, hvis der ikke er ledige pladser i institutionen. Dette har tidligere alene fremgået af bemærkningerne til dagtilbudsloven, jf. bemærkningerne i lovforslag nr. L 170 fremsat den 28. februar 2007, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5814.

Herudover indsættes en hjemmel til, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompeten-

ce skal kunne afvise at optage børn med henvisning til børnenes folkeregisteradresse, hvis institutionen har en klar formodning om, at optagelse af et konkret barn vil betyde, at de ikke kan leve op til kravet om, at institutionen over et kalenderår højst må nyoptage 30 pct. børn fra udsatte boligområder.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede § 26 a, stk. 2, hvoraf fremgår, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence højst må nyoptage 30 pct. børn fra udsatte boligområder årligt i institutionen eller en enhed heri.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.3.

Til nr. 5

Det følger af dagtilbudslovens § 27, stk. 4, at privatinstitutioner kun kan afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen.

Det foreslås, at det indsættes i § 27, stk. 4, 1. pkt., at privatinstitutioner skal kunne afvise at optage børn på baggrund af barnets folkeregisteradresse, hvis privatinstitutionen vurderer, at der er en risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i det foreslåede § 26 a, stk. 3.

Forslaget indebærer således, at privatinstitutioner får hjemmel til at kunne afvise at optage børn, hvis privatinstitutionen har en klar formodning om, at der vil være en risiko for, at optagelse af et konkret barn vil betyde, at institutionen grundet barnets folkeregisteradresse, ikke vil kunne leve op til kravet om, at institutionen over et kalenderår højst må nyoptage 30 pct. børn fra udsatte boligområder.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede § 26 a, stk. 3, hvoraf det fremgår, at privatinstitutioner højst må nyoptage 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i institutionen eller en enhed heri.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.3.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Da dagtilbudsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil dette lovforslag ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1 I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 20. juni 2016, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 427 af 3. maj 2017 og § 1 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, foretages følgende ændringer:
§ 20.--- <i>Stk. 2</i> --- <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis institutionen ikke opfylder de kriterier, som institutionen blev godkendt på baggrund af. <i>Stk. 4.</i> --- § 23. --- <i>Stk. 2 og 3.</i>---	1. I § 20, <i>stk. 3, 1. pkt.</i>, indsættes efter »på baggrund af«: » , eller privatinstitutionen har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., i løbet af et kalenderår, jf. § 26 a, stk. 3«. 2. I § 23 indsættes som <i>stk. 4:</i> »<i>Stk. 4.</i> Hvis kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien efter stk. 2 og 3 ønsker at anvise børn, som har bopæl uden for udsatte boligområder, plads i en kommunal, selvejende og udliciteret daginstitution eller enhed heri, der er beliggende i udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., skal barnet ligeledes tilbydes en plads i andet dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, som ikke er beliggende i et udsat boligområde. I det første år, hvor et udsat boligområde optræder på listen over udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 4, i lov om almene boliger m.v., gælder 1. pkt. fra den 1. maj i det følgende kalenderår.« 3. Efter § 26 indsættes: »§ 26 a. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., over et kalenderår i hver daginstitution efter § 19, stk. 2-4, jf. dog stk. 2, 7, 11, og 12. I daginstitutioner efter 1. pkt., der består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen. <i>Stk. 2.</i> Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i daginstitutionen, jf. dog stk. 7, 11 og 12. I selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, som består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal den selvejende eller udliciterede daginstitution sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte

boligområder på et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen.

Stk. 3. Privatinstitutioner skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., på et kalenderår i privatinstitutionen, jf. dog stk. 9, 11 og 12. Privatinstitutioner, som består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal sikre, at der maksimalt nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder på et kalenderår i hver enhed i privatinstitutionen.

Stk. 4. Selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, jf. § 27, stk. 2, 2. pkt., og § 27, stk. 4, 2. pkt., er ikke omfattet af stk. 2 og 3.

Stk. 5. Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., samt privatinstitutioner skal en gang årligt oplyse kommunalbestyrelsen i institutionskommunen om, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er nyoptaget i institutionen over det seneste kalenderår. I daginstitutioner, som nævnt i 1. pkt., der består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, skal institutionen oplyse, hvor stor en andel børn fra udsatte boligområder, der er nyoptaget i hver enhed over det seneste kalenderår.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal opsige aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., hvis den selvejende eller udliciterede daginstitution over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i daginstitutionen eller i en enhed heri, såfremt institutionen består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, jf. dog stk. 7, 11 og 12.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at aftalen med en selvejende eller udliciteret daginstitution ikke skal opsiges efter stk. 6, hvis den selvejende eller udliciterede daginstitution kan påvise, at overskridelsen af den fastsatte grænse ikke overstiger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis privatinstitutionen over et kalenderår har nyoptaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde i daginstitutionen eller i en enhed heri, såfremt institutionen består af flere enheder, jf. § 19, stk. 6, jf. dog stk. 9, 11 og 12.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at en godkendelse ikke skal tilbagekaldes efter stk. 8, hvis privatinstitutionen kan påvise, at overskridelsen af den fastsatte grænse ikke overstiger 5 procentpoint, og at overskridelsen skyldes uforudsete forhold.

Stk. 10. Ved opgørelse af nyoptag efter stk. 1-9, skal alene indgå børnenes folkeregisteradresse på optagelsestidspunktet i det pågældende kalenderår. Kommunalbestyrelsen kan dog uanset 1. pkt. beslutte, at børn, der udmeldes af institutionen i samme kalenderår, som de nyoptages, ikke skal indgå i opgørelsen af årligt nyoptag, jf. stk. 1. Kommunalbestyrelsens eventuelle beslutning efter 2. pkt. omfatter alle daginstitutioner i kommunen.

Stk. 11. Børne- og socialministeren fastsætter regler om

§ 27.--- <i>Stk. 2.</i> Selvejende og udliciterede daginstitutioner og privat dagpleje med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i tilbuddet. <i>Stk. 3.</i>--- <i>Stk. 4.</i> Privatinstitutioner kan kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen.	maksimal procentsats for årligt nyoptag, når andelen af børn i alderen mellem 26 uger og indtil skolestart med bopæl i udsatte boligområder, overstiger 20 pct. af den samlede gruppe af børn i kommunen i samme aldersgruppe. <i>Stk. 12.</i> Børne- og socialministeren fastsætter regler om en dispensationsadgang. Kommunalbestyrelser skal efter disse regler kunne ansøge Børne- og Socialministeriet om, at daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner kan fravige § 23, stk. 4, og § 26 a stk. 1-10, såfremt der foreligger helt særlige forhold. Kommunalbestyrelser skal ved ansøgning kunne sandsynliggøre, at der i den pågældende daginstitution eller enhed i daginstitution efter 5 år maksimalt vil være optaget 30 pct. børn fra udsatte boligområder.« 4. I § 27, <i>stk. 2</i>, indsættes efter 1. pkt. som nyt pkt.: »Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt., kan kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen, eller på baggrund af barnets folkeregisteradresse i et udsat boligområde, hvis institutionen vurderer, at der er risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i § 26 a, stk. 2«. 5. I § 27, <i>stk. 4, 1. pkt.</i>, indsættes efter »institutionen«: », eller på baggrund af barnets folkeregisteradresse i et udsat boligområde, hvis privatinstitutionen vurderer, at der er en risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i § 26 a, stk. 3«.
	§ 2 <i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. januar 2020.